

Szegedi Ünnepi Hetek

Az ötödik nemzetközi néptáncfesztivál együttesinek előadásai.

A Szegedi Akadémiai Bizottság székházában ma délután 10 órától folytatódik a Funkcionális analízis és alkalmazásai című nemzetközi tudományos konferencia.

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK
Juhász Gyula Művelődési Központ

H. Nagy Anikó festőművész kiállítása szombat és vasárnap kivételével naponta 10 és 18 óra között.

A Somogyi-könyvtárban
Ötszázhusz év könyvei a százttíz éves Somogyi-könyvtárban. Naponta 10 és 18 óra között.

Kálvária Galéria (dr. Boross J. u. 27.)

Plein Air '93 Csongrád, a nemzetközi alkotótelep kiállítása.

Móra Ferenc Múzeum
Kőbezárt világ (kövületek) az I. emeleten.

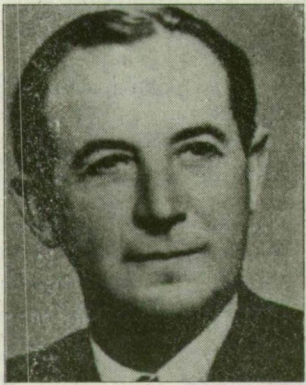
Ókori művészet – kiállítás a Szépművészeti Múzeum válogatott gyűjteményéből – a II. emeleten.

A Horváth Mihály utcai Képtárban:

Testvéri diptychon. Temes megye és a Vajdaság képművészeinek munkáiból rendezett Szegedi Fesztivál Tárlat. Fekete-ház

A tudós, akit két hatalom üldözött

Monográfia Purjesz Béla professzorról

A Szegedi Egyetem híres tanáráról, egykori rektoráról, Purjesz Béla orvosprofesszorról jelentetett meg monográfiát a Szent-Györgyi Albert Tudományegyetem. „Az egyetem történetének tanulmányozása és összeállítása során úgy tapasztaltuk, hogy Purjesz Béla professzor az egyetem történetében elvitatlanul érdemei szerzett. Ennek ellenére a hálátlan kor, melyben élt, a legdurvább módon megalázta, méltánytalan elbánásban részesítette” – írják a szerzők, Szabó Tibor és Zallár Andor, akik a monográfia anyagával tavaly első díjat nyertek a Szegedi Akadémiai Bizottság pályázatán.

Purjesz Béla Mindszentben született, 1884-ben, de élete a kolozsvári magyar egyetem kényszerű átköltözése után kötődött véglegesen Szegedhez. Egyike volt a kolozsvári egyetem oktatóinak, akik megtagadták a román hatalomhoz való hűségnyilatkozat aláírását. 1921-től, tehát az alapítástól kezdve id. Jancsó Miklós professzor alatt dolgozott az egyetem belgyógyászati klinikáján, majd 1931-től az újonnan megnyitott Belgyógyászati Diagnosztikai Klinika igazgatója lett. A nagyírű professzor az egyetem hőskorának kimagasló egyénisége volt, irányítása alatt kezdtek el Magyarországon először munkafiziológiai és sportorvosi kérdésekkel foglalkozni, a diákszáciális ügyek lelkes támogatója volt. A

Baross Gábor, a vasminiszter Ortodox egyházművészet

Ifjúsági Ház
Werner Degreif képzőművészeti kiállítása

A Bálint Sándor Művelődési Házban

Kicsinyek, színházak, istenek – fotók és festmények Kína életéről.

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

Móra Ferenc Múzeum
Lucs-képgyűjtemény
Patika-múzeum
Csak egy földünk van (természettudományi kiállítás)
Móra-emlékszoba
„avarnak mondták magukat” (régészeti kiállítás)
Csongrád megyei népművészet (néprajzi kiállítás)
Mai magyar szobrászat
Válogatás a múzeum képzőművészeti törzssanyagából

A Szegedi Vár
Szeged múltja, jelene, jövője (várostörténeti kiállítás)

Fekete-ház
Csongrád- és Csanád megyék társadalma 1867-1945
Buday György élete és művei

Varga Mátyás színháztörténeti kiállítása (Bécsi krt. 11/A)
Díszlettervek, grafikák, kerámiák (14-18 óra között)

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Szeged-Tápé, Vártó u. 4.)

Szélmalom – berendezett malom (Szeged-Kiskundorozsma, Bölc u.)

Ez a Cigányszerelmelem-produkció már sokfelé bizonyított.

– 1990-ben Németh Sándor – aki akkor az Operett Színház igazgatója volt – kitalálta, hogy ez az a darab amiben nagyon sok híres, szinte operai igényű dallam van („Messze a nagy erdő”, „Zórika, Zórika”), és a magyar operettet külföldön reprezentálhatná. Nagyon szívesen vállaltam a megrendezését, kicsit átdolgoztam, a zenéhez nem nyúltam, de sok fölösleges szöveget kihúztam belőle, a három felvonást két felvonássá alakítottam, hogy kompaktabb legyen. Szinte az egész második rész a nő főszereplő, Zórika álma, amit ebben az előadásban egy dublőz segítségével teszünk világosabbá. A dublőz – vagyis az álmodó Zórika – végig jelen lesz a színpadon. A produkció magyar verzióját 1990-ben mutattuk be, a németországi turnéra készítettük el 1992 őszén a német változatot. Münchenben kevés darabnak volt akkora sikere, mint a Cigányszerelmelemnek. A kétezer személyes Deutsches Teaterben másfél-két hónapos sorozatban ment, ami 60 előadásnál 120 ezer nézőt jelent. Októberben Frankfurtban és környékén adjuk majd elő, idén nyáron pedig Franciaországban a Tours-i Fesztiválon szerepelünk vele. Ennek a döntően komolyzenei fesztiválnak a megalapítója és azóta is művészeti vezetője Szvjatoszlav Richter, aki már a '30-as években megismerte a Cigányszerelmelemet. Nagy rajongója nemcsak ennek a darabnak, hanem általában az osztrák-magyar operettnak. Ő hívta meg az Operett Színházat ezzel a produkcióval Tours-ba, és a legnagyobb kitüntetés számunkra az volt, hogy elragadtatott volt az előadásunktól.

Milyen nehézséget jelent a Dóm téri adaptáció?

– Föl kell nagyítani mindent. Ami a színházban egy intim jelenet a szereplők között fél méteres távolsággal, azt itt legalább két méterre állva egymástól kell megoldani. Ennek a darabnak nincs igazán kontaktusa a dómmal, de mégis sikerült egy olyan vadromantikus díszletet kitalálni, ami nem perel a térrel.

Az Operett Színház új

„Zórika: színészi mesterkurzus”

– mondja Székelyhídi Hajnalka

Kérem, mondja el, hogyan alakult eddig a pályája?

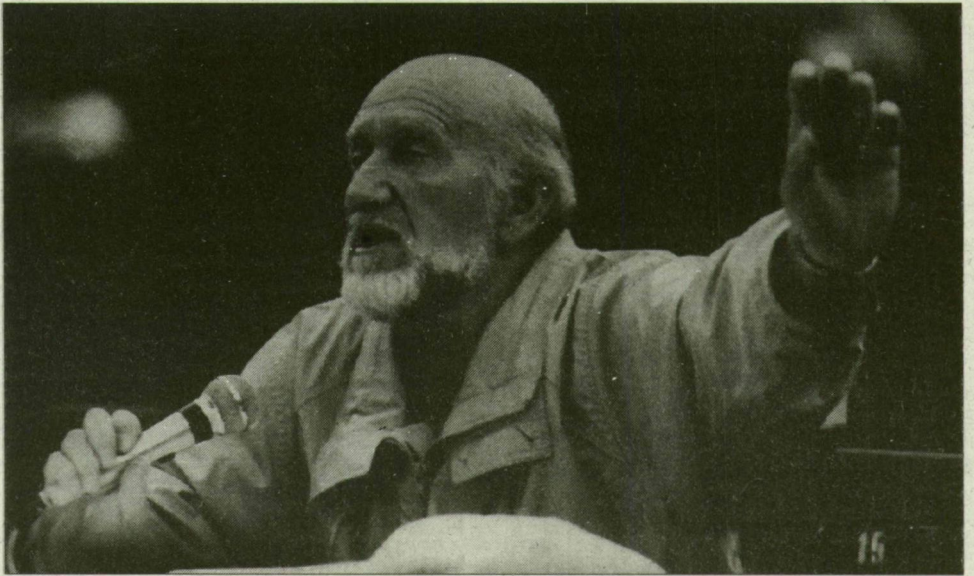
– Pesten a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán két éve szereztem operanékesi és énektanári diplomát. Súlyom Nagy Sándor és Andor Éva voltak a tanárain. Jelenleg Rózner Meláninál tanulok énekelni. A varázsfuvola Éj királynőjével debütáltam az Operaházban, ugyanezt a szerepet énekeltem Szolnokon, majd Gregor József hívására Szegeden is. Tavaly kijutottam a Pavarotti-verseny philadelphiai döntőjébe, próbálkoztam más nemzetközi versenyekkel is, például idén a barcelonai énekversenyre megyek.

Milyen szerepeket kapott a következő évről?

– Már idén is énekeltem Júliát Gounod Rómeó és Júliájában, ez jövőre is műsoron lesz. Az Éj királynőjét is énekelem tovább. Új szerepem Gilda a Rigolettóból és Olympia a Hoffmann meséből, tehát csupa koloratúrszoprán szerep.

Hogyan kapott felkérést erre az operettre?

– Maklár Lászlót már ismertem korábban, még akadémista voltam, amikor Az operaház fantomja Christine szerepére meghallgatást ren-

Fotó: Gyenes Kálmán

Az operett az életöröm műfaja

A Cigányszerelmelem rendezője Vámos László

Lehár Ferenc Cigányszerelmelem című romantikus daljátékának premierje holnap este lesz a szabadtérin. Az előadást Vámos László rendezzi, aki 1965 és 1983 között tizenhárom nyáron dolgozott a Dóm téren. Mára legendássá vált produkciók sorozata fűződik a nevéhez, köztük az 1967-es Hamlet Gábor Miklóssal a főszerepben, a Lear király, a Rómeó és Júlia, a Bánk bán, a János vitéz, a Piros karaván és négy változatban Az ember tragédiája. Vámos tanár úr tíz éves szünet után most újra rendez Szegeden, a nemzetközi sikerű operett színházi előadását adaptálta a dóm előtti színpadra.

igazgatója, Szinétár Miklós azt nyilatkozta a megválasztása után, hogy ironikusabb szellemű operettjátásra van szükség. Példának a legutóbbi évtizedek kaposvári operett-előadásait hozta.

– Az operett alapjában véve ironikus műfaj. Amiben az írónja, sokszor a blódlí és a legszélösebb romantika egy este találkozik. A nézők nem igen szívelik, ha egy darabot idézőjelesen adunk elő, a külföld sem vevő az ilyen előadásokra. Ha a zenét megkérdőjelezzük, és egy szerelmi duettet – amit Lehár és Kálmán is olyan komolysággal írt meg, mint Puccini – nem megfelelő

énekhang énekel, és miután nem tudja elénekelni, azért viccet, karikatúrát csinál belőle, akkor a dolognak semmi értelme. Nincs olyan színpadi műfaj, amiben az idézőjel – vagyis az, hogy úgy tesz, mintha az volnék, de nem vagyok az – megélne. Ha nincs belső hit egy szerep megformálásakor, akkor nem vevő rá a közönség. Az íróniának megvan a helye, az idézőjelnek nincs. Az önmagáért való röhögtetésnek sincs értelme. Gombrowitz Operettka című darabjában el lehet játszani, hogy az operett egy óriási blódlí. Ha egy operettben mondom azt, hogy ne tessék komolyan venni, ez blódlí, akkor

elveszti a közönségét, amelyik szívből nevetni, elandalodni, fölgylülni és szárnyalni jön a színházba. Én egyaránt vállalom a Cirkuszhercegno és az Őrült nők ketrece előadásait. Mindkettőt ugyanabból a fiókból vettem elő, holott tökéletesen mások. Egyetlen dolog a lényeg: az ízlés. Ha az ízlés parlagi, izzadság szagú, ha mindenáron röhögtetni akar, mindenáron ki akar találni valamit, ha jön egy rendező, és oda akar tolnakodni akár Shakespeare és a néző, akár Wagner és a néző, akár Lehár és a néző közé, akkor lihegetnek érte százan, ezer személyes színházakat nem fog sorozatosan megtölteni. Természetesen nem lehet az operettet úgy játszani, ahogy húsz évvel ezelőtt játszották. Szentimentálisan, édeskésen, műholdvilággal. Nem ezek éltetik, hanem az őszinte szenvedélyek és az őszinte életöröm. Az operett az életöröm műfaja, amelyben a konzervatívizmusnak nincs helye, de az egész műfaj megkérdőjelezésének sincs. Ha arról szól egy előadás, hogy milyen hülye a műfaj, akkor arra én nem váltok jegyet.

Hollósi Zsolt

Rómeó és Júliába, akkor nem okozott nagy gondot. A Cigányszerelmelem egyébként három hét alatt tanultam meg, ráadásul németül, mert Münchenben léptünk fel vele először.

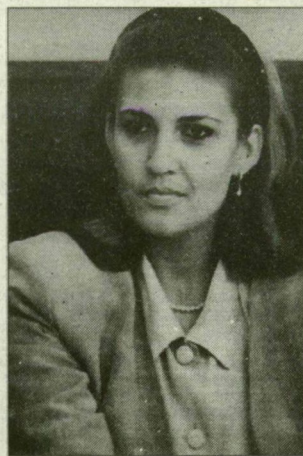
Mitől kedves Zórika szerepe?

– Nagyon közel áll az egyéniségemhez, ugyanakkor teljesen más. Szeretem, mert egy elbűvölően szép fiatal lányt alakíthatok, és gyönyörű, szinte operai igényű dalokat énekelhetek, ráadásul még táncolhatok is, amit borzasztóan szeretek. A zenében rendkívül sok Strauss és Puccini utóhatás érezhető. Amikor először megláttam a kottát, akkor nagyon elcsodálkoztam, mert az operettekrol nem ilyen kép élt bennem. Ez a szerep nemcsak színészilag, hanem énektechnikailag is nagy megmérettetés.

Hogyan tudja megoldani, hogy családanya és primadonna is egy személyben?

– Két és fél éves a kislányom, születése óta lényegesen ritkábban jutok el az Operába másokat meghallgatni. A tavaly nyári fellépést úgy oldottam meg, hogy a férjem és a kislányom is jött velem Bregenzbe. Most pedig a nagymama és a nagypapa vigyáz rájuk, amíg Szegeden játszom. Megpróbálom okosan összeegyeztetni a szakmát és a családi életet.

H. Zs.

Lehár Ferenc daljátékának, a Cigányszerelmelemnek talán a legszebb szerepét, Zórikát Székelyhídi Hajnalka alakítja. A vonzó külsejű fiatal opera-énekesnő még kevésbé ismeri a közönség, de máris bátran állíthatjuk róla, hogy a következő évtizedekben sokszor találkozunk majd vele a zenés színpadokon.

dezték. Megkaptam a szerepet, de anyagi okok miatt a darabot nem mutatták be. Ezután hívtak meg a Cigányszerelmelemre.

Énekeltem már ilyen nagy nézőtér előtt, mint a szegedi szabadtérié?

– Tavaly nyáron Bregenzben énekeltem Frasquita-t a Carmenből. Az egy monumentális előadás volt a híres vízi-színpadon.

A Zeneakadémián inkább énekelni tanítják meg az énekeseket, kevesebbet törődnek a színjáttékkal. Viszonylag kevés színpadi tapasztalattal a háta mögött szívesen vállalja az operánál